

Milan Živković

LJUBINKO KOŽUL

Umetnička galerija Stara kapetanija, Zemun, septembar 2007.

Postoji jedna skoro mistična oblast fotografije koja je naziv dobila po naučniku koji ju je otkrio – Kirlijanova fotografija. Uz pomoć posebnih dodataka fotograf može snimiti nevidljivo električno polje – auru koju poseduju sva živa bića. Možda će se neko zapitati kakve veze ima ova oblast fotografije s radom Ljubinka Kožula, ali bilo bi zanimljivo snimiti auru koju on širi oko sebe i koju u mraku, kroz primordijalnu opnu rastvora hemikalija, projektuje na osetljivi sloj fotopapira velikog formata. Auru koja živi i neprekidno raste jer se hrani Ljubinkovim opsesijama, nadanjima i ponajviše ushićenjem. Jer, on uspeva da spoji nežnost i snagu, svetlost sa senkama, erotsko sa svetim.

Sazrevanje osnovne ideje, zajedničko traganje fotografa i modela za scenom tokom kojeg polazi od potke koja će biti osnov jedinstvenog tkanja, a potom iščekivanje i uzbuđenje zbog nastanka nove slike, sve se to sakuplja u jedinstvenu auru, stvarajući nama nepoznatu a izuzetno snažnu energiju. Neverovatnu moć koja naizgled bez kontrole potiče latentnu sliku da se pojavi i tamo gde, u stvari, ne bi trebalo da je bude.

Ljubinko Kožul, Akt, fotografija

Možda bi najbliže poređenje rada Ljubinka Kožula bilo s vrhunskim vajarima koji imaju običaj da skromno kažu kako su oni samo oslobodili objekat nekada davno sakriven i zatočen unutar materijala. Slično njima, i ovaj autor koristi uvek iste materijale: fotopapir, razvijач i fiksir, ali rezultati su uvek drugačiji. Kada je uspeo da se oslobodi skoro dogmatskih pravila o radu, istovremeno je otvorio prolaz u prostor koji, barem za sada, jedino on uspeva da kontroliše na ovaj način. A ta je kontrola vezana za njegove ruke i to polje koje on odaje i koje na fotografiji i od fotografije stvara nešto drugo, nešto novo i za nas neočekivano.

Sve što se događa u mračnoj komori na neki način povlači trenutnu i neponovljivu granicu. Granicu između razvijачa i fiksira, suvog i nakvašenog papira, eksponiranih i sakrivenih mesta i najvažniju granicu između netaknute površine i one koju je dodirnuo rukama i dao joj novu dimenziju i sasvim

drugi smisao.

Kao alhemičar i mađioničar istovremeno, na devičanskoj površini fotografije, koja je u procesu nastajanja, meša hemikalije koje ne smemo mešati, dodiruje jagodicama i dlanom površine koje ne treba doticati, dodaje kao tajni sastojak magične formule i toplotu svoga daha u slatkoj ali iscrpljujućoj igri stvaranja. Sukobi nastali na granicama koje on postavlja i ujedno kontroliše stvaraju dela koja deluju jednakom snagom i na fotografe i na slikare i tada se događa konačna čarolija.

Vešto sakriven, utkan i upisan u linije i oblike nagih tela Ljubinkov niz mističnih runa (drevno magično pismo) deluje konačnom snagom i briše sve granice, a među njima i onu između slike i fotografije. I ono što je najvažnije, nestanak te granice nikome ne smeta – slikari uživaju zajedno s fotografijama. Ostaju samo dela nastala zajedničkim delovanjem svetla, hemije i neiscrpane energije Ljubinka Kožula.